

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, Δικαιώματα ανδρών

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΝΔΡΩΝ	
άρθρο της Άννας ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ Ευρωβουλευτή ΠΑΣΟΚ	08. 03. 2001

Όταν πριν από χρόνια διάβαζα το βιβλίο της Ελιζαμπέτ Μπαντιντέρ "ΧΥ - Ανδρική Ταυτότητα" είχα σκεφθεί ότι πιθανότατα αυτό το βιβλίο θα έπαιζε ένα ρόλο αντίστοιχο με "Το Δεύτερο Φύλο" της Σιμόν Ντέ Μπωβουάρ. Φαντάστηκα, δηλαδή, ότι θα αποτελούσε το ευαγγέλιο ενός κινήματος απελευθέρωσης των ανδρών από τις καταπιέσεις και τους περιορισμούς που επιβάλλουν τα κοινωνικά στερεότυπα και οι προκαταλήψεις σχετικά με τα πρότυπα αρρενωπότητας, πρότυπα που ευθύνονται για τον συναισθηματικό ακρωτηριασμό και τη δυστυχία εκατομμυρίων ανδρών, όπου γης, και συνοψίζονται στο περίφημο σλόγκαν "οι άνδρες δεν κλαίνε". Ως γνωστόν, από παιδάκια οι άνδρες μαθαίνουν να είναι δυνατοί, επιθετικοί, να μην εκφράζουν τρυφερότητα, σκληροί απέναντι στις γυναίκες, πολυγαμικοί και ανά πάσα στιγμή ικανοί και διαθέσιμοι για σεξ χωρίς συναίσθημα.

Είναι βέβαιον, ότι η γνωστή φράση της Σιμόν Ντέ Μπωβουάρ ισχύει και για το ανδρικό φύλο: "Δεν γεννιέται κανείς άνδρας, γίνεται" και φυσικά, αν ο ανδρισμός κατασκευάζεται μπορεί και να αλλάξει. Είναι λοιπόν απορίας άξιον,

έπειτα, από τόσες αλλαγές και ανακατατάξεις που επέφερε το φεμινιστικό κίνημα, πώς δεν υπήρξε ένα αντίστοιχο κίνημα από την πλευρά των ανδρών για την ανατροπή του πατριαρχικού συστήματος που βασίζεται στη ψευδαίσθηση της ανδρικής υπεροχής και θέτει την ανδροπρέπεια ως αντικειμενικό σκοπό και υψίστη αξία.

"Για να επαινέσεις έναν άνδρα αρκεί να του πεις πως είναι άνδρας" λέει ο Πιέρ Μπουρνιέ, τονίζοντας την αγωνιώδη προσπάθεια του αρσενικού να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και τη δυστυχία του όταν δεν τα καταφέρνει. Ο Γκύντερ Γκρας, στην ερώτηση τι είναι ένας άνδρας απαντά : "ένας τόπος οδύνης . ένα παιγνίδι της τύχης . ένα θέατρο αγωνίας και απελπισίας."

Τέτοιες δηλώσεις από τη πλευρά των ανδρών θα ήταν αδιανόητες πριν από μερικές δεκαετίες. Φαίνεται πως οι γυναίκες, κατακτώντας το ένα μετά το άλλο τα ανδρικά οχυρά, αποσταθεροποίησαν την ανδρική ταυτότητα. Η κρίση είναι δεδομένη. Από τη στιγμή που οι γυναίκες απέδειξαν ότι είναι ικανές να παίξουν άλλους ρόλους εκτός από εκείνους της συζύγου, μητέρας και νοικοκυράς, κανένας πια δεν υποστηρίζει πως ο άνδρας είναι το ισχυρό φύλο. Τα γήπεδα του ποδοσφαίρου και τα πεδία των βίαιων αναμετρήσεων είναι ίσως οι μοναδικοί χώροι όπου η ανδρική υπεροχή δεν αμφισβητείται.

Σε όλη τη διάρκεια της ιστορικής διαδρομής της ανθρωπότητας η σχέση κυριαρχίας και εξουσίας του αρσενικού επί του θηλυκού στηρίχτηκε στη ψευδαίσθηση ότι οι άνδρες είναι πιο δυνατοί, πιο τολμηροί, πιο δημιουργικοί, πιο λογικοί, πιο ικανοί να κυβερνήσουν τον κόσμο. Ουδείς διανοήθηκε να το αμφισβητήσει. Στη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης καρατομήθηκαν όσες γυναίκες τόλμησαν να ζητήσουν ισότητα δικαιωμάτων με

τους άνδρες. Το γένος των ανδρών πάντα εκδήλωνε απέχθεια απέναντι στο κίνημα χειραφέτησης των γυναικών και εμποδίζει τη πρόσβασή τους στις επιστήμες, τις τέχνες, την αμειβόμενη εργασία και τη πολιτική. Σήμερα, ωστόσο, το φεμινιστικό κίνημα ρίχνει το γάντι στους άνδρες και τους προσκαλεί να εξετάσουν και να ανανεώσουν την παρωχημένη ανδρική τους ταυτότητα, έστω και αν αυτό συνεπάγεται διαδικασίες οδυνηρές και μακρόχρονες.

Σ' αυτή τη πρόκληση αλλά και πρόσκληση για συμφιλίωση και συντροφικότητα των δύο φύλων υπάρχουν ήδη θετικές ανταποκρίσεις. Τα καλά νέα ήλθαν πρώτα από ΗΠΑ, Βρετανία και Αυστραλία, με την εισαγωγή των ανδρικών σπουδών στα πανεπιστήμια και τη διερεύνηση των βασάνων που συνεπάγεται η κοινωνικοποίηση των ανδρών. Είναι γνωστό, πως υπάρχουν ακόμα φυλές στον πλανήτη που κυριολεκτικά περνούν από βασανιστήρια τα αγόρια προκειμένου να απογαλακτιστούν και να απομακρυνθούν από τα φουστάνια των μαμάδων τους.

Εδώ και μερικά χρόνια, την πρωτοβουλία των κινήσεων έχουν αναλάβει οι Σκανδιναβοί, με πρώτους και καλύτερους τους Σουηδούς, οι οποίοι έθεσαν ως υψηλή προτεραιότητα της πολιτικής τους την εμπλοκή των ανδρών στην υπόθεση της ισότητας των φύλων. Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση χρηματοδοτεί προγράμματα σε όλη τη χώρα για την ανάδειξη του ρόλου του πατέρα στην οικογένεια, την καταπολέμηση της ανδρικής βίας, την αξιοποίηση της γονικής άδειας και από τους δύο γονείς, καθώς και την ενθάρρυνση της εισόδου των ανδρών σε επαγγέλματα όπου κυριαρχούν οι γυναίκες. Το 1997 31% των ατόμων που έκαναν χρήση γονικής άδειας ήταν άνδρες, ενώ στη δεκαετία του 1980 μόνο το 5% των ανδρών έκανε χρήση αυτού του δικαιώματος.

Πέραν αυτών, οι εργοδότες είναι υποχρεωμένοι να διευκολύνουν, τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες, για να συνδυάζουν τις επαγγελματικές με τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις.Οι Σουηδοί υποστηρίζουν, ότι, σε μια δημοκρατική κοινωνία, θα πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος των ανδρών στη προώθηση της ισότητας των φύλων.

Για πολλούς στη Ελλάδα αυτά φαντάζουν εξωπραγματικά και εξωγήινα και όπως συνήθως συμβαίνει, οι σύγχρονες εξελίξεις φθάνουν στη χώρα μας με σημαντική καθυστέρηση.Το καλό είναι βέβαια, ότι φθάνουν !